

Erdélyi Híradó.

1831-dik Esztendő' Utolsó Negyede.

Szombaton, November' 5-kén, — $\frac{11}{5}$

Erdély és Magyarország. Lengyelország. Németország. Német Alföld. Nagybritannia.
Portugallia. Franciaország. Jelentés. Nemzeti Társalkodó 5-dik Szám.

ERDÉLY ÉS MAGYARORSZÁG.

N. Szeben. Octob. 26-kán: A' legújabb bukaresti tudósítások szerént, mind Bukarestben, mind a' Nagy Oláhország' több részeiben, kivéven Kimpolungát és Potesdet, hol néha cholera' esetei mutatkoznak, a' legjobb egészség áll-fen. Konstanczinápolyban mind a' pestis, mind a' cholera uralkodik; Itt a' sok gyujtogatások nagy ijedséget, és rémülést okoztak, mely által mind a' birtokos nép, mind a' nevendék politzia méj álmából felébredt, úgy hogy a' gyujtagatók vakmerő bátorságokból alábbhagytak.

Krajovában, october 7-től fogva semmi cholera'i betegségek elő nem adtak magokat, és így ezen mirigynek végső eltűnését méltán remélhetni.

Bukarest, oct. 16-kán: Az ország-lószék, az orosz fő Consulság által tudósítottván, az Erdélyországból a' cholera iránt jött megnyugtató hivatalos tudósításokról, azonnal parancsot adott, hogy a' cholera ellen, Erdélyországnak szélein felállított contumaciák mind felszabadittassanak. „Ki nem lehet mondani azon örömet, mellyet ezen rendelés

a' kereskedőkben gerjesztett, minthogy ezen elzárások a' havas-al-földi tartományokat, végső pusztulással fenyegették. Az insurgens Bosnyákok a' fegyvert ugyan le-nem tették, de minthogy egyfelől a' Nagyvezér Thessaliából ujj segítséget kapott, más felől pedig a' Szkodrai vár a' török flotta által minden közösüléstől el-van zárva, ezen várnak megvételét, és ez által az insurrectionak lecsilapítását minél előbb reménleni lehet.“

Itten Szebenben ezen hónapban a' halandóság nagyobb mértékben, és többekre nézve a' cholera' jeleivel, mutat magát, egy néhány naptól fogva alább szállott, úgy hogy 24-dik oct. csak egy gyermek halt-meg. Többen állítják, hogy Szeben és Szeredahely között, oly formálag mind Debretzen' határan történt, october' elején egy fekete, és maga után bűdösséget bocsátó felleg jelent volna-meg, és hogy ennek eloszlása után, a' betegség és a' halandóság azonnal nagyobb mértékben bé-állott légyen. A' falukon a' szüret elkezdődött — a' diaetához nem szokott köz nép a' hideg, és savanyu szőlőt mohon eszi, és már is

veszszük azon szomorú hírt, hogy a szomszéd falukon többen megbetegedtek.

Po'son. Ezen városban sept. 9-től, oct. 26-ig a' hányó-vérhasban megbetegedtek 1041, ezek közül meggyógyultak 833, meghaltak 179, orvoslás alatt maradtak 29.

AUSTRIA.

Bécsben oct. 27-dikéig, a' Cholerában megbetegedtek — 3034
meggyógyultak — 1333
meghaltak — 1441

Orvosi kéz alatt maradtak 260

Felső Austriában Welsben oct. dik napjáig megbetegedtek 53, ezek közül meggyógyultak 10, meghalt 21.

Morvában és Silesiában, a' Brünni újság szerint Brünben sept. 21-től oct. 22-ig a' hányó-vérhasban megbetegedtek 344-en ezek közül meggyógyultak 99-en, meghaltak 143-an.

Tropauban ugyan ezen nyavalyában meghaltak 5-ön.

LENGYELORSZÁG.

A' Burkus kormányi újság e' következő tudósításokat közli Varsóból: Folyó hónap' 13-kán újították-meg a' Varsói polgári hivatalok' tisztjei, 14-kén pedig különbözőféle kormányzói hivatalok és az ide való Universitas' Professorai Öfelségének a' Császárnak és Királynak tartozó hívség-esküvéseket. A' lengyel táborból több mint 2600 tisztek cselekedtek ugyanazt, ezen hónap' 13-dikáig; kik között különbözőféle rangnak találtak

A' Varsói újság azt mondja, hogy f. h. 12-kén sebes posta érkezett ide, azon tudósítással hogy Zamosc vára megadta magát az orosz seregeknek.

Azon császári őrseregbeliek, kik a' Varsó' megvételekor ide rövid időre be szállottak volt, de további hadi munkálódásokra innen csak hamar kimentek, f. h. 12-kén ide ismét vissza tértek.

Czyzewski Grlis a' maga stabjával, és az előbb volt Modlini várkormányozó Gróf Ledochowski, több mint 160 tisztekel, a' lengyel táborból f. h. 13-dikán, ugyanazon erősségből ide Varsóba érkeztek. — 14-dikén ide érkeztek Frengel és Glassow Grlisok, 15-kén pedig Koblakoff Grál Lieut. és Weymar Grál Major; nem különben ide érkezett 14-kén a' Burkus királyi Grál Consul Schmidt úr is.

Ide azon hír érkezett, 's itt közönségesen terjed, hogy Uminski Grlis szerencsésen a' Balt tengerre érkezett, 'sonnan vagy Francziországba, vagy pedig Angliába fog menni.

A' lengyel ármádának volt General quartély-mestere Prondzynski a' következő cikkelyt tétette-bé a' Varsói közönséges újságba: „Minekutánna a' lengyel ármáda Varsót elhagyá, a' Zakrozymban kijött ugynevezett nemzeti újság' né mely számjai történetesen kezembé kerülvén, azokban a' múlt september' elején, a' Varsó körül végbe ment dolgokat a' mennyiben azok az én személyemet illetik, egészszen hamissan találtam elődva. Azon újságban találtam a' belső dolgokra ügyelő Ministernek (a' revoluzionális Igazgatásból) egy tudósítását, mely az egyesült kamarák' sept. 11-ki ülésében felolvastatott, köteletségemnek esmérem ezen documentum ellen, mely magának hivatalosi bélyeget tulajdonit, közönségesen protestálni, mivel ez tele meghamisításokkal, és a' historiai igazságot, az én becsületem' megsértésével, kívánja elfacsarni. A' Historia 's önnön magam aránt is szent köteletségem kijelenteni, hogy azon egész tudósítás rágalmozó, tele hazugságokkal, a' mit, annak idejében, bé is fogok bizonyítani. Hasonlóképpen protestálok minden más documentumok ellen, melyekben róllam emlékezet van

's a' melyek éppen oly kevésbé érdemelnek hitelt.

Pr. St. Újság, írja Varsóból octob. 12-ről, hogy a' Modlin vára' Komendánssa megértvén hogy Mihály cs. Herczegsége kevés napok múlva azon vár' környékén fogna lenni, kijelentette hogy megadásáról való írását csak cs. k. Herczegségének kezeibe akarná adni. Az ostromot vezérlő orosz Generális Golovin erről ő cs. Herczegségét azonnal tudósítván, mihent ő Magassága megérkezett Gróf Ledochowskit elfogadta, ki is a' várat az orosz cs. seregeknek oct. 9-kén által adá. Ezen várban 6200-ból állott a' lengyel őrző sereg, és ott 82 ágyukat és 7 mo'sarakat találtak.

Varsói tudósítások octob. 19-kéről jelentik, hogy ott az Orosz Császár Ő Felségének egy Zarskoje-Seloban octob. 2-káról költ rendelése hirdettetett-ki, melynél fogva a' Romarino vezérlése alatt, az Austriai birtokra benyomult és ottan fegyveréből kivetkezett lengyel seregre nézve az határozatott, hogy annak minden rangu tisztjei, sem az Orosz császárságba sem a' lengyel királyságba vissza nem térhetnek; fenhagyatván mindazáltal a' Császár Ő Felsége' további parancsolatja azon személyekre nézve, kik különös tekintetekből ezen rendelés alól kivételt érdemelnének.

A' Pétersburgi újság jelenti: „A' Podoliai Gubernátorságban Stempowski nevű földes úr egy csoport Insurgenst felfegyverkezett volt oly célból hogy ezen csapatot a' rebellis Dwernicki' seregével egyesitse; ezen vétkéért a' hadi-ítélőszéktől halálra ítéltetett, de ezen büntetést Császár Ő Felsége oly módon méltóztatott változtatni, hogy nevezett Stempowski nemességét elvesztvén, várbeli munkára ítéltetik, jószágai pedig confiscáltak.

A' Pr. St. Újság Varsóból oct. 16-ról írja: Paskiewits Varsói Herczeg ma nagy katonai isteni-tiszteletet és fényes mustrát tartott, Szezniulwice és Wola között, azon pontnál hol a' város' ostromakor a' verekedés legtűzesebb volt; ez az orosz hadi-tettek' és az azon helyen elesett vitézek' emlékezetére szentelt innep vala. Már korán reggel megjelentének a' kijelölt helyre a' császári testőrök, 's minden Varsóban volt katonai seregek.

NÉMETORSZÁG.

Karlsruhe, oct. 15. Mind a' két kamarák egyet-értőleg megállították vala a' Sajtó' szabadságról való törvényt. A' máj napon előfordulván a' követek' kamarájában a' Budget előterjesztése, azon vélekedésben voltak, hogy addig az adót tagadják-meg, vagy az arról való jóvallatot tegyék-felre, míg a' Sajtó' szabadságról hozott törvény meg nem erősítettik.

Ugyan-onnan octob. 14-kén Welcker Úrnak a' Német szövetség' tökéletesítését tárgyazó motiojára nézve heves vételkedések voltak, Welcker úr azt erősítette, hogy Baden egy része lévén a' Német Szövetségnek, melynek minden elrendelő határozásai a' Bádeni status-törvénynek egy részét tészik, 's a' mi a' Német Szövetségnek jó vagy káros az Bádénre nézve is jó vagy káros, ezen motio a' kamarának tárgya lehet. — Igen nagy láрма lévén azon vitatás felett: ha ezen motioról készített beszédét Welcker úr felolvashassa é vagy nem, az Igazgatás Biztossai kinyilatkoztaták, hogy a' gyűlést elhagynák ha az határozatna hogy Welcker úr' beszéde felolvastasson (nagy mozgás) Fecht úr erős kitételekkel oltalmazta a' kamara' jussait, hogy nem kellene a' fenyegetésektől megijjedni. Schaaf úr beszélleni akart, de a' nagy zaj és lár-

ma miatt hallani nem lehetett (lárma, voxra, voxra). Ezután szózatolásra került a' dolog 's igen nagy többséggel meghatározatott, hogy Welcker urat halgatták-meg. Az Igazgatási Biztosok a' szálát elhagyják, 's ezeket a' kamara' 2 Titoknokjai is követik, de ezeknek helyeiket más követek azonnal elfoglalák. Welcker úr fel-áll a' szóllószékbe, nagy a' köz megindulás, némely követek' csoportjai üléseiken kívül állanak — apránként a' zavar lecsendesedvén Welcker úr előadá ezen két főbb ajánlásait: 1. Az Igazgatás mint constitutio és Német-Szövetségi Igazgatás, minden lehetséges módokat használjon, a' Német-Szövetség előtti közbenjárásban; a' végre hogy a' Szövetség' rendszabásai szerint, minden Német-Szövetséghez tartozó Statusok nyerhessenek képviseleti Igazgatást. 2. Azon czélok melyeket a' Német-Szövetség' felállításával közönségesen kinyilatkoztattak, az által elősegítődnének ha a' Szövetség' gyűlése mellett egy nemzeti képviselet is felállítatnék, egy német nemzeti tanács, mely a' Szövetség' gyűléséhez éppen azon idomban lenne mint egy második kamara van az elsőhöz. Ennek munkásságához tartozna azon törvények' elrendelése melyek a' német polgári jussokat érdeklik, a' Szövetség' szükségeire kivántató költségeket ez állítaná-meg 'sat. Tagjai lennének részszerént a' német kamarákból, részszerént a' régi német-birodalom' aristokratái közzül választva. — Közönséges Bravo követte beszédét, jellehet ajánlása igen sok pártfogókra talált, csakugyan az határozatott hogy az idő' rövidege miatt ezen országgyűlésről halasztassék-el. Az Előlévő R o t e c k úr ezen határozást a' következő szókkal fejezte-ki: „A' motio tehát nem megyen a' kamarák' osztályaihoz, hanem a' Német nemzet' osztályaihoz, referense lé-

szen a' szabad sajtó, és a' közvélekedés' nagy parlamentuma fog felette tanácsot ülni. Ezután visszatérnek az Igazgatási Biztosok és Titoknokok kik helyeiket elfoglalva találván, másutt keresnek széket (nagy nevetés 's némely helyekről pizszegetés).

Ugyan onnan oct. 17-én. A' mai ülés' kezdetén a' belső dolgok' Ministere Winter úr Ó kir. Magassága' Rescriptumát olvasá-fel melyet minden Ministerek és a' Status Ministerium' tagjai alá-írtak. Ezen Rescriptumban a' Nagyherczeg kinyilatkoztatja mennyire sajnálja hogy követ Welcker úr' motioját Biztossának elment mondása mellett is felolvasták, csakugyan örvendi hogy a' kamara ezen motiot féretette, 's mint Német-Szövetségi Fejedelem kötelessége szerént kinyilatkoztatja, hogy azon motionak helytelenségéről és czél-ellen-valóságáról meggyőződve annak tanácskozás alá való vételét különben nem engedhette volna-meg. Azonban reményli hogy a' Rendekkel egyetértőleg fog a' tartomány' boldogságára munkálkodni. — Ezen előadás a' kamarák' osztályához útasított.

NÉMET ALFÖLD.

A' Journal de la Haye — a' Reformbill' visszavettetéséről vett tudósításra e' jegyzetet teszi: „E' szerént tehát a' revolutio' systemáján Oloszországban Austria, Lengyelországban Oroszország, Belgiumban Hollandia, 's Angliában az Aristokratia diadalmaskodott volna. Az engedések' kora később fog előtűnni; most az Erő' korában élünk.“

Némely Journálok azt erősítik hogy Limburg egészen, és Luxemburnak a' német része Hollandiának adódnak, 's e' szerént a' Belga királyság egy néhány száz ezer lakossit elveszti.

Haagából jött újabb tudósítások szerént a' Király oct. 17-kén kinyitotta a'

Statusok' ülését, rendkívül nagy sokaság várakozott szorongó nyugtalansággal várván a' királyi beszédet, melyből a' politikai történetek' kifejlődését megérthessék. Ezen beszédet közelebbi levelünkben közölni fogjuk, addig is említhetjük hogy a' Király, dicsérettel említvén a' Hollandusok' bizonyított vitézségét, mellyel a' kétszerte számosabb ellenség' se- reget visszaverték, úgy hogy idegen se- regben kereste oltalmát, jelenti, hogy becsüllettel teljes békességre törekednek, de ha azt el nem érhetik új háborura is készen lesznek. E' szerint a' Hollandia és Belgium között hírelt békesség nem bizonyos.

NAGY BRITANNIA.

London, octob. 10-én A' Globe ezt mondja: „Lord Wharncliffe — mint beszélük — közelebről egy javítást (Reform) fog a' Felsőházban jóválni, mellyet az oppositio' nagyobb része védelmezni fogna. Az a' hír is szárnyall, hogy az oppositio a' végett, hogy a' Bill' második felolvasatásakor többséget szerezzen magának, azt ígérte, maga fog e' részben rendszabást javallani. A' Reform tehát elentálhatlanul szükségessé vált, 's az oppositio számos vezérlőinek célzása a' Reform-bill' visszavetésekor nyilván a' ministerium' megbuktatása volt, reméljük, hogy az Exministerek csalatkozni fognak.“

Az Observer szerint, csak a' norwichi 's chichesteri püspökök szózatoltak a' Reform-bill mellett. A' yorki érsek és londoni püspök, kik mint mondatott a' Reform' részére hajlanak, éppen nem szózatoltak. Öt püspök nem jelent-meg a' vitásokon; a' többi — számszerént 21 — mind ellene szózatoltak.

A' Felsőház' october' 12-kén tartott ülésében a' Lord Cancellarius kéré-veleket nyujtván-bé a' reform-bill mel-

lett így szólott: méjjen fájlalom én azon nyughatatlankodásokat és békesség ron- tásait, melyek nem csak némely tagjain a' Parlamentumnak, de még ő felségé- nek más alatt-valójin-is elkövetettek. A' reform' barátjai rozabb utat nem vá- laszhattak volna, ezen vagy más nem- kevésbé hathatos reform-bill' általmene- telének kieszközlésére; mert hogy egy ilyenek által kell menni az minden két- ségen kívül van, de egy ily vakmerő megrontása a' köz békességnek csak az igaz ügy' győzedelmét késlelteti, 's a' Ki- rály ministereit nagy szorongattatásba helyezteti. — Lord Wharncliffe nagy meglegedését jelentette-ki a' nemes és tudós Lordnak ezen szavaira, 's azt mon- dá, hogy ámbár a' jelen reform-bill el- len szózatolt, de más a' mostani állást kevésbé felforgató rendszabást, örömet fog elősegíteni. —

A' Courier oct. 12-dikéről mondja: Örömmel jelentjük a' csendességnek Der- by-ben való helyre állását. A' köz nép eloszlott, a' szomszéd faluk' lakosai haza mentek, 's minden rendszabások meg- tétettek, vizszatérések megakadályozta- tására. — Glasgowból és Manchesterből megnyugtató hírek érkeztek, de Notting- hámban valodi jelenésekre ment a' dol- log. — A' Courier két leveleket kapott ezen városból 10-kéről, és 11-kéről reg- gel. Az első szerint minden házak a' vá- rosban bé voltak zárva, 's minden fog- lalatosságok' megszűntek. Közönséges gyü- lést tartottak, melyben csak nem az e- gész városi népség megjelent. Notting- ham Castlet a' Newcastlei Herczeg lakó helyét hétfőn este a' nép felgyújtotta, kapuit erőszakkal bérontotta, 's iszonyu pusztítása után, éjszaka 11 órára már csak kopasz falai maradtak-meg ezen pom- pás épületnek. — A' második szerint még egy más ház-is lerontatott, és a' házi

batorok az útszára vettettek, most (11-kén reggeli 5 órakor) csendesség van, de új támadástól félünk. —

Dublinban mintegy 30,000 emberből álló gyűlés tartatott a' szabad ég alatt, melyben az a' határozás javalltatott és állítottatott-meg, hogy senki adót és dézsmát ne fizessen azon esetben, ha a' mostani ministerium lemondásra erőltetődnek. Még más tüzezebb javallatok 's kívánatok-is fordultak-elő, u. m. minden esztendei parlamentek, közönséges választó jus, golyókkal való szózatolás, 's a' pairség' örökségül-szállásának eltörlése 'sat. de ezek eleven vetelkedés után, a' nélkül hogy elhatározottak volna, fétetettek.

Hasonló gyűlések tartattak Liverpoolban és Manchesterben, ezen utolsó városban, a' szabad ég alatt, több mint 100 ezeren voltak jelen. Mind ezen gyűlések' határozásiba ki van jelente a' mostani Ministerekhez valo nagy bizodalom, 's azon reménység hogy a' Reform-bill újból a' Parlamentum elébe vitetik. Ezen kívül némely helyeken, nevezetesen Liverpoolban oly határozások tétettek, melyek szerént a' Püspököknek a' Reform-bill' ügyében valo magok-visetele nagyon gyaláztatik. Mindazon beszédekben melyek ezen nép' gyűlésekben tartattak leghevesebben Herczeg Wellingtont támadták-meg; mivel közönségesen azt hiszik hogy a' Herczeg volt az oppositio' vezetője.

A' Pr. St. Ujság írja Londonból oct. 14-ről estve: „Éppen most ese tudunkra, hogy a' Ministerek a' Parlamentum' elhalasztásáról (prorogatio) valo szándékjokkal felhagyták, és az utolsó kabinéti tanácsban meghatározták, hogy a' prorogatioval csak azután éljenek, minekutánna a' még most függőben lévő némely fontos billék minden lépéseken ke-

resztül mentek; e' szerént a' Parlamentum még mintegy 14 napokig öszve gyűlve marad. Az elhalasztás, azt hiszik, mintegy 6 hetekre fog kiterjesztetni, 's akkor viszont a' Reform' kérdése leszen az első tárgy mely tanácslás alá vétetik. Az újból kinevezendő Pairek' száma még nincsen megállítva, ez ugyan-is attól függ hogy hány Pairek fogják eddigi vélekedéseket elhagyni, és a' ministeri részre állani, a' mint-is némelyek kik a' közvélekedésről még csak most kaphattak felvilágosodást, már a' Ministeri részre tértek.

PORTUGALLIA.

Lissabon. sept. 28. A' védintézetek valamely megtámadtatás ellen még mindég tétetnek, 21 katona a' 4-k regementből ismét agyon lövetett, 's a' közelebbi napokban még — úgy mondják — 32 katona fog föbelövetni, 's 14 polgár felakasztatni. Az áldozatok' száma feljúlhaladja már a' 200 t. Oportoból 80 érkeztek ide olyanok kik arra íteltettek, hogy Áfrikába deportáltassanak, ezek közül 50 polgár és 30 katona. Az Országlószék 500 embert küldött erősítésül Madeirába. Az az ember, a' ki Raffy urat az Eglé nevű francia Korvett' Kommandánsát keresztül akarta völd ütni, tiz esztendei gályarabságra kárhoztatott.

Lissabon. Oct. 1. Ma-is 15 személyeket akartak kivégezni, de mivel Don Miguel rosszszacskán érezte magát, az ítélet' végrehajtása elhalasztódott, ugyan-is nem akarta magát azon gyönyörűségtől megfosztani, hogy ezen kivégeztetéseknek-is valamint az előbbieknél szemléltőle legyen. Azt hiszik, hogy hólnapután, midőn ezek a' vesztőhelyre vitetnek, ugyan-akkor némely polgárok is fel fognak akasztatni. — Az önként vállalkozott Miguelisták különösen bosszankodnak az Anglusokra.

FRANCZIAORSZAG.

Páris. October 12-én: A' francia ministerium most nagy tünődésben van, minthogy az általa oly ügyesen készített plánum (a' pairségről) egészszen öszvezúzatott. Most szinte lehetetlen, hogy becsülettel ragadhassa-ki magát helyhezetéből. Régebben mindég azt remélte, plánumának egyik paragraphussa által — legütölső esetre — fentarthatja a' lehetőséget — hogy a' törvényjavallat egykor még vizsgálát alá vétessék. Az örökösség ellen oly rémitő számmal lévő többség miatt, fel kell e' reménnyel hagyni. Az-is lehetetlennek látszik most, hogy a' pairkamara ily törvényjavallat' elfogadására vétethessék. Ezen kamara határozottan nyilatkozattotta, hogy az örökösség ellen soha sem fog szózatolni. A' ministerium e' szerént a' pair-kamarával szemben épen oly állásban van, millyenben Angliában Lord Grey a' Felsőházzal, azon kívül a' francia nemzet antipathiában van a' ministerium' igazgatásával, mikor Angliában a' nemzet, az Alsóház, 's magának a' Felsőháznak-is egy része Lord Grey mellett áll. A' Perier-ministerium tanácskozássra szollította a' juste milieu (igazi középút) legügyesb publicistáját, 's naponként gyülések tartatnak a' kabinet' egyik vagy másik tagjánál, hogy minekutánna a' pairek örökössége el van veszve, a' további lépésekről értekeződjenek. Azt mondják, Perier ur arra ösztönzi a' paireket, adják-bé elbocsáttatások iránti kérelmeket in massa, mert akkor osztán nem leszen szükség, hogy a' követek' kamarája' törvényczikkelyét a' pairek sanctionálják. A' követek' kamarájának october' 6-kán tartott ülésében — a' pairség iránti törvényjavallat vizsgálattása alkalmával — Marsal Clauzel kikél a' ministeri tanács' előlülője' törvényjavallatja, 's erre indító okainak e-

lőterjesztése' módja ellen, 's azt nyilatkoztatja-ki, hogy az első javallatban — egy kedvelt theoria' elveszte' sajnálását, egy megcsalt remény'sohajtását, a' másodikban egy meggyőzhetetlen erőnek teljesen engedelmeskedést, 's amaz akaratnak, és ama kívánságnak fájdalmason hódolást látja, mellyek ellen többé semmi más kívánság, akarat sem képes viaskodni. Az indító-okok' ily különös előterjesztése, 's az egymással ellenkező két törvényjavallat, a' két kamaráknak mult évi ama gyászdalaira emlékeztetnek, mellyek, minekutánna X Károly' szerencsétlenségét hosszszason siratak, a' Lajos Fillepnek letett esküvéssel végződének. Akkor a' népakarat' vas karja alatt, a' Bourbonok' régibb ágát megkönyvezék ugyan, mindazonáltal Angliába hagyák azt hajókázni. Épen azon sajnálkozást halljuk most, 's valóban azt mondhatni, hogy a' pairek' örökösödése hasonlólag megtesszi maga útjat Cherbourgba. E' gyászbeszédeket most épen ugy nem kell akadályoztatni, mint akkor, ellenben kötelességünket éppen úgy kell teljesitenünk most-is, mint akkor, 's Franciaországot fel kell díszesíteni azon intézetekkel, mellyeket az, oly igazságos nyughatatlansággal vár. A' szónok legalább 200 pairt óhajt, kik közül 86 a' departementből, a' többi pedig egyenesen a' királytól választatnék. Egyébaránt a' javallat két első paragraphusai ellen szózatól.

A' Követek'-kamarája' october' 18-kán tartott ülésében a' pairség feletti vitatás tovább folyt; a' második czikkely: „A' Pairek' száma határozatlan“ minden vitatás nélkül elfogadtatott; szintűgy a' harmadik: „A' pairi méltóság élet-időre adatik, 's örökség szerént nem szállitható.“ Egy Auguis ur által javasolt, Laurence ur által módosított és Mercier ur által végzőleg elrendelt Amen-

dement, ily foglatatu: „Ezután a' pairséggel sem fizetés, sem pensio, sem semminemű dotatio egybekötve nem lesz“ hevesecske vetélkedés után elfogadtatott. Odillon-Barrot ur a' szöllőszékbe átlott, annak kijelentésére, hogy a' Kamarának, ezen határozással, nem czélja a' már megadott pensiokat helyesíteni. A' negyedik cikkely: „Minden ellenkező rendelkezések eltörölve lesznek és maradnak“ mint szükségtelen kihagyatott. Az utolsó cikkely, melynek következésül, a' minis-teri ajánlat szerint, a' Pairség feletti törvényjavallat vagy más szókkal a' Char-tának az által ujan készült 25-k artiku-lussa jövődöben modositódhasson, az Elölülőnek alkalmatosságot ada, a' ma-ga már az indító-okok' elrendelésekor il-letett erősségeire visszatérni; a' cik-kelyt mindazáltal igen nagy többséggel visszaveték. Bignon ur ezen befejező cik-kelyt javasolta: „A' jelenlévő törvény a' constitutionalis Charta' részévé valjon, mihelyt a' Király' sanctioját megnyeri.“ Ugylátszik ezen amendement kemény ve-télkedésre szolgáltat okot, de Bignon ur azt visszsavevé. A' Kamara ezután rejtett szózatáláshoz fogott a' törvény' egész-sze felől, mely 386 szozattal 40 ellen el-is fogadtatott.

Ambár e' szerint a' pairség' elrendé-lését tárgyazó fontos törvény-javallatot a' követek' kamarája elhatározta, úgyhogy a' Paireket bizonyos kategóriákból a' Ki-rály választja, határozatlan számmal, és az nem száll maradékra: csakugyan ezen fontos tárgy megérdemli, hogy némely nevezetesebb beszédet, avagy-csak kivon-atban, Érd. olvasóinkkal közöljünk:

Marsal Clauzel után Jollivet és Ke-ratry urak szollának, 's azután Generalis Lafayette így beszélt: Legelsöbben, u-raim ama tiszteletre méltó szónok' meg-támdására kelletik felelnem, kinek szá-

vát szerencsések valának e' szónoki szék-ből ismét hallani, ama szónoknak a' nem-zet felség — a' népek im ez elidegenit-hetetlen jusa, társasági létünk' ezen élte-tő principiuma' dogmaja ellen tett meg-támdására, az ő magaskörű belátása-el lévén előre fogodva a' parlamentomi min-denbatóság felőli ángol ideáktól — nem akará megérteni, a' constitualo hatalmat, mert nem mondhatnám, mint ő, hogy nem érhetne volna. Hoszszas szokás-hosz-zasab mint félszázad — engem igen meg-barákozottatott ezen ideával. Megvallom azt, 's úgy gondolkodom, mint a' mi tiszteletre méltó kollégánk, „hogy sem-mi sem értelmes, csak az értelem; sem-mi sem igazságos, csak az igazság; 's ugyan ezért azon hiedelem uralkodott a-maz oskolában, melyhez tartozom, hogy elébb kell magyarázgatni az emberi 's társasági jusokat, valamint azon jusokat-is, melyektől egész nemzet sem foszthat meg csak egy polgárt-is a' Konstitutzio-knál. Hanem egyszersmind azon hiedelem is uralkodott, hogy a' helyett, hogy e-zen igazságoknak gyakorlásba hozatala végett a' Konstitutziohoz tartanók ma-gunkat — a' mi csak alrendezetü kom-binatzio; a' helyett mondom, egyetlen-egy individuumhoz tartanók magunkat, na mindjárt maga Plátó vólna-is az, jobb lenne magunkat a' követekhez tartani, kik nyilván azért választattak, hogy azt tegyék, minek annakutánna a' constitua-lo statushatalmak' törvényének kellene lennie. — (folytatása következik)

J e l e n t é s.

Fiskusos Ügyész, N. Eülep Jó'sefnek Törvénybeli gyakorlás mutató Táblája ezimű ki nyomtattatva talál-tatik Maros Vásárhelyt Könyv-kötő és áros Löcsei Sp. Lászlónál; az árra kö-tetlen 1 f. 20 xr. — Kemény táblába kötve 1 f. 30 xr. ezüst pénzben. —